

Evaluatiekalender voor beleidsplannen 2010WMC38 bijlage

Inleiding

Op 26 oktober 2009 is de discussienota beleidsevaluatie en monitoring door PS vastgesteld. In deze nota zijn de verschillende instrumenten voor beleidsevaluatie uitgewerkt en in de totale beleidscyclus ingepast. Een van de in de discussienota toegezegde instrumenten is de evaluatiekalender voor beleidsplannen. Deze evaluatiekalender voor beleidsplannen dient om PS een totaaloverzicht te bieden van de beleidsplannen en evaluatie- momenten per beleidsprogramma. Dit is de eerste versie van de evaluatiekalender voor beleidsplannen.

Beleidsvorming als cyclisch proces

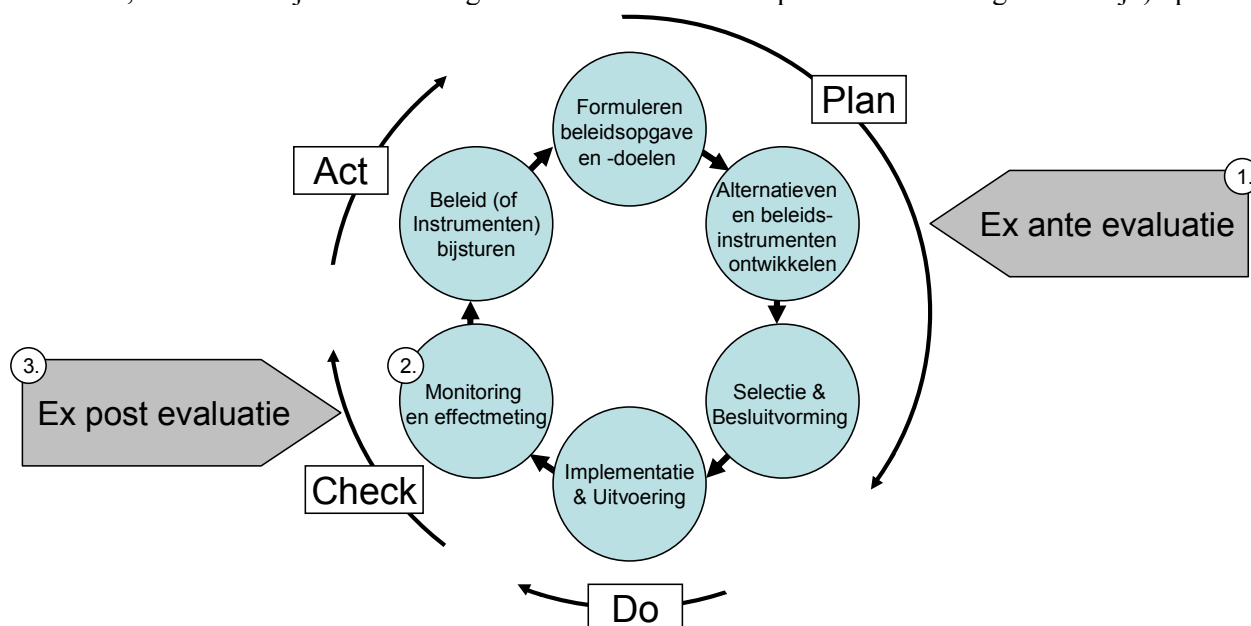
Beleidsvorming is te zien een cyclisch proces, dat (enigszins versimpeld) start bij het signaleren en benoemen van een maatschappelijk probleem en waarin vervolgens beleidsvoornemens geformuleerd worden, die na de besluitvorming hierover uitgevoerd worden en tot resultaten leiden. De evaluatie van de behaalde resultaten kan ten slotte aanleiding zijn het beleid bij te sturen of te beëindigen. Omdat het cyclische karakter van beleidsvorming ook tot uitdrukking komt in de evaluatiekalender voor beleidsplannen, volgt een korte toelichting op onze beleidscyclus.

De belangrijkste stappen uit de beleidscyclus zijn: het formuleren van beleidsopgaven en doelen, het ontwikkelen van alternatieven en instrumenten, de selectie en besluitvorming, implementatie en uitvoering, de monitoring en effectmeting en het bijsturen van het beleid of de beleidsinstrumenten. Het cyclische karakter van beleidsvorming is in de discussienota beleidsevaluatie en -monitoring vormgegeven door de belangrijkste stappen van beleidsvorming te combineren met de vier fasen uit de (binnen onze organisatie gebruikte) PDCA cyclus.

De vier fasen uit de PDCA cyclus zijn hierbij te omschrijven als:

- Plan: Stellen van beleidsdoelen, kiezen van instrumenten, benoemen te behalen resultaten
- Do: Inregelen van de instrumenten, implementatie en uitvoering van het beleid
- Check: Monitoren van de uitvoering en toetsen van de behaalde resultaten
- Act: Bijsturen (als daar aanleiding toe is)

In schema levert dit het volgende plaatje (waarin de drie vormen van beleidsevaluatie: 1. de ex ante evaluatie, 2. de tussentijdse monitoring en evaluatie en 3. de ex post evaluatie terug te zien zijn) op:

De evaluatiekalender voor beleidsplannen

Het cyclische karakter van beleidsvorming wordt ook gevolgd in onze evaluatiekalender voor beleidsplannen. Als indeling voor de evaluatiekalender voor beleidsplannen dienen de 10 programma's uit onze begroting. In de evaluatiekalender voor beleidsplannen worden voor ieder van de 10 beleidsprogramma de belangrijke beleidsnotities en de (hiervan) uit te voeren evaluaties benoemd. Omdat de evaluatiekalender een totaaloverzicht beoogt te bieden, krijgen alle typen evaluatieonderzoek en ook audit- en rekenkameronderzoeken er een plek op.

Overigens is als een alternatieve benaming voor de evaluatiekalender voor beleidsplannen nog de naam "monitor beleidsplannen" overwogen, omdat de deze benaming de inhoud iets beter dekt dan de term evaluatiekalender. Aangezien de term evaluatiekalender voor beleidsplannen inmiddels al enigszins is ingeburgerd is deze echter gehandhaafd.

Onderdelen op evaluatiekalender voor beleidsplannen

Op de evaluatiekalender voor beleidsplannen zijn voor ieder beleidsprogramma de volgende onderdelen opgenomen:

0). Het beleidsplan

De doelstellingen voor een beleidsprogramma worden geconcretiseerd in beleidsplannen. Om het gevoerde beleid later goed te kunnen monitoren en evalueren, moet in de planfase al helder zijn hoe het beleid geacht wordt bij te dragen aan de doelstellingen, welke concrete resultaten met het beleid beoogd worden en hoe later gemeten kan worden in hoeverre deze resultaten ook daadwerkelijk behaald zijn. Een goed onderbouwd beleidsplan (met daarin de beleidsopgave, de gestelde doelen, de beleidslogica en de keuze voor beleidsinstrumenten) vormt hiermee zowel de basis voor de besluitvorming als voor de latere evaluatie. De meeste beleidsplannen op de evaluatiekalender zijn al vastgesteld, maar ook nieuwe beleidsplannen (en hun evaluatiemomenten) worden opgenomen.

1). Ex ante evaluatie

Hoewel evaluaties vaak achteraf plaatsvinden, kan het beleidsplan ook vooraf al kritisch beschouwd en geëvalueerd worden in een *ex ante evaluatie*. De *ex ante evaluatie* wordt vooral uitgevoerd ter ondersteuning van de beleidsplanning. De *ex ante evaluatie* richt zich met name op de vraag in hoeverre de voorgenomen beleidsmaatregelen kunnen leiden tot het behalen van de gestelde beleidsdoelen. De *ex ante evaluatie* betreft met andere woorden de onderbouwing van het beleidsvoorstel (de beleidslogica), de te behalen resultaten, de hierbij gehanteerde veronderstellingen en de gemaakte beleidskeuzen. De *ex ante analyse* heeft soms de vorm van een evaluatie van het voorgaande beleidsplan.

2). De tussentijdse evaluatie

De tussentijdse evaluatie richt zich vooral op de behaalde voortgang, de verbetering van de beleidsuitvoering en de mogelijkheden hierop tussentijds op te kunnen sturen. De nadruk in de tussentijdse evaluatie ligt met name op de toetsing van de (financiële en beleidsmatige) voortgang en de vraag of de beleidsinstrumenten conform de planning worden ingezet. Voortgangsrapportages en tussentijdse evaluaties zijn (naast de begroting, de jaarrekening en de overige producten uit de planning en control cyclus) voorname sturings- en controle instrumenten voor de staten.

3). Ex post evaluatiemoment

Bij de *ex post evaluatie* gaat het vooral om de toetsing van het totale gevoerde beleid en de vraag of we door het gevoerde beleid dichter bij onze doelstellingen gekomen zijn. De *ex post evaluatie* richt zich dan ook in de eerste plaats op de vraag of de beoogde doelstellingen gehaald zijn, of de ingezette beleidsinstrumenten hieraan daadwerkelijk een bijdrage geleverd hebben en of achteraf gezien de doelstelling ook anders of met minder middelen gerealiseerd hadden kunnen worden. In de *ex post evaluatie* wordt verder nagegaan of de veronderstellingen waarop het beleid gebaseerd werd juist gebleken zijn en of er ten slotte onverwachte neveneffecten of externe invloeden opgetreden zijn.

De *ex post evaluatie* kan in de vorm van een "formele" losstaande evaluatie gebeuren, maar zal bij beleidplannen met een vooraf bepaalde looptijd ook vaak direct meegenomen worden bij het opstellen

van het beleidsplan voor een volgende periode. De ex post en ex ante analyse worden in dat geval tegelijkertijd verricht.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
1	Ruimtelijke Ontwikkeling	Dhr. Drs. R.W. Krol

Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Ruimtelijke ontwikkeling	<i>Ruimtelijke beleid (oa) in Streekplan Utrecht 2005-2015</i>	-	Jaarlijks Verslag Ruimtelijk Beleid (jaarlijks; 2 ^e kwartaal)	
			Evaluatie structuurvisie (3 ^e kwartaal 2010)	
			Evaluatie ervaringen Wro (3 ^e kwartaal 2010)	
	<i>Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (uitvoering Streekplan Utrecht 2005-2015)</i>	-	Voortgangsrapportage Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (jaarlijks 2 ^e en 4 ^e kwartaal)	Eindevaluatie Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (4 ^e kwartaal 2011)
		Tussentijdse evaluatie Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (2e kwartaal 2010)		

Cursief gedrukt is al afgerond,
 Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
2	Landelijk gebied	Dhr. Drs. R.W. Krol

Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Natuur	<i>Beleidsplan Natuur en Landschap 1992</i>	-	Ecologisch monitoringsprogramma (continu) 2011: Rapportage Ecologisch monitoringsprogramma	
	<i>Subsidiestelsel natuur en landschap</i>	-	Jaarlijkse rapportages	
	Beheerplannen Natura 2000 (periode 2010 -2016) (Gepland voor 2010)	-		Eindevaluatie 2016
	<i>Programma ontsnippering / realisatie ecologische hoofdstructuur (EHS)</i>	-	Jaarlijks in begroting	
Landschap	Uitwerking kwaliteiten nationale landschappen in structuurvisie (Gepland voor 2011)	-		Nog niet gepland
Landbouw	<i>Agenda Vitaal Platteland (2007 – 2013)</i>	-	2010: Midtermreview <i>Agenda Vitaal Platteland (2007 – 2013)</i> Vervolgaudit reconstructie Gelderse Vallei / Utrecht Oost. Eenmalige interne audit, begin 2010	Eindevaluatie 2013, in het kader van opstellen nieuw beleidsplan 2014 -2018
	Agenda Vitaal Platteland (2014 -2018)	Evaluatie Agenda Vitaal Platteland (2007 – 2013)		

Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder	
3		Wonen en Stedelijke vernieuwing		Dhr. Drs. R.W. Krol / Dhr. Drs. W.M. de Jong	
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment	
Wonen en Stedelijke vernieuwing	<i>Uitvoering fonds stedelijk bouwen en wonen</i>		Jaarlijks Verslag Wonen September 2010 (2011 en 2012),		
			Voortgangsrapportages 1 ^e kwartaal. 2010 (2011 en 2012)		

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder	
4		Duurzaamheid en milieu		Dhr. W. de Jong Bodembeleid: Dhr. J Binnekamp	
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment	
Leefbaarheid	<i>Luchtvaartnota (RBML)</i>	-	2011 Evaluatie beleid Luchtvaartnota (besluit d.d. 26 oktober 2009)		
	<i>Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven</i>	-	2010 Formele evaluatie (conform P.S. besluit 23-6-2008)	2012	
	<i>Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2011</i>			2011	
Duurzaamheid	<i>Actieplan duurzaamheid CP</i>		Voortgangsrapportage (jaarlijks) Auditonderzoek doeltreffendheid "Actieplan Duurzaamheid", eenmalige interne audit	2011	
	<i>Energiek Utrecht</i>	-	2010 Nadere subsidieregeling Energiek Utrecht (onderdeel van kaderverordening DEK)	2010 Evaluatie nadere subsidieregeling Energiek Utrecht (onderdeel van kaderverordening DEK)	
	<i>Garantiefonds energie</i>	-	Nadere regels Garantiefonds Energie Provincie Utrecht -Art.19: Evaluatie en aanpassing (jaarlijks)		
Klimaatverandering	<i>Klimaat op Orde (concernprogramma)</i>	<i>Evaluatie klimaatprogramma Fase 1 (2008-2009)</i>			

Bodem	Bodemvisie 2010	Medio 2010		2013 aansluitend op het vaststellen van de nieuwe structuurvisie door de Staten
	<i>Nota uitvoeringsbeleid bodem 2009 NUB</i>		Jaarlijks wijzigingen bijhouden	2013
	<i>Provinciaal Uitvoeringskader Convenant bodem (PUC) (2010-2015)</i>		Mid term review medio 2012	PUC (2014)
	<i>Grondwaterplan 2008-2013</i>		Evaluatie Grondwaterplan medio 2010 Mogelijk actualisatie medio 2010	Medio 2012
	<i>Uitvoeringsplan grondwaterplan</i>		Evaluatie Uitvoeringsplan grondwaterplan (jaarlijks)	Eind 2012

Cursief gedrukt is al afgerond,
 Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
5		Water		Dhr.J. Binnekamp
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Water	<i>Waterplan 2010-2015</i>		Eind 2012	Eind 2014
	<i>Deelplan Kaderrichtlijn water (KRW) 2010-2015</i>		Begin 2013	2027
	<i>Uitvoeringsplan Waterplan</i>		Eind 2012	Eind 2014
	<i>Grondwaterplan 2008-2013 (zie onder programma 4)</i>		Evaluatie Grondwaterplan medio 2010 Mogelijk een actualisatie medio 2010	Medio 2012
	<i>Uitvoeringsplan grondwaterplan</i>		Evaluatie Uitvoeringsplan grondwaterplan (jaarlijks)	Eind 2012
	<i>Waterkwantiteit -TOP</i>		Er wordt 3 keer per jaar voortgangsrapportage aan PS verstrekt	Begin 2014
	<i>Regionale Waterkeringen uitvoeringsbesluit West-Utrecht</i>		Jaarlijks	Medio 2013
	<i>Regionale waterkeringen Wsp Vallei en Eem</i>		Jaarlijks	Nog niet bekend

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
6		Economische Zaken en Recreatie		Dhr. J.W.R. van Lunteren
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Economische Zaken	<i>Economisch Beleidsplan (2007-2011)</i> <i>Inclusief:</i> - <i>Actieplan acquisitie Buitenlandse bedrijven 2008-2011</i> - <i>Evenementenbeleid</i> - <i>Programma Cultuur en Economie</i>	<i>Evaluatie Economisch Beleidsplan 2003-2007</i>	2010: Tussentijdse monitor/svz Economisch Beleidsplan met nieuw uitvoeringsprogramma	2° helft 2011: Evaluatie Economisch Beleidsplan (2007-2011) in kader van opstellen nieuw beleidsplan
Recreatie	<i>Beleidsprogramma Vrije Tijd 2009-2012</i>	<i>Toeristisch Actieplan 2005-2008</i>	2010: Tussentijdse Evaluatie	2012: in kader van opstellen nieuwe beleidsprogramma ná 2012

Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
7		Mobiliteit		Dhr. J.W.R. van Lunteren Dhr.J. Binnekamp
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Verkeer en vervoer	<i>SMPU+ (strategisch Mobiliteitsplan provincie Utrecht 2004-2020)</i>	<i>Voor het opstellen van het SMPU+ is in 2006 een evaluatie uitgevoerd van het gevoerde beleid (SMPU) en dit heeft geleid tot een SMPU+</i>	De inspanningen van het programma <i>SMPU+</i> Worden continu gemonitord. Zowel op output (bv in de projectevaluaties) als outcome. Voor de hiervoor te gebruiken indicatoren wordt een aanscherping gemaakt. In het SMPU+ zijn de tussentijdse evaluaties benoemd (iedere vier jaar na vaststellen van het (geactualiseerde) SMPU+ wordt het beleid geëvalueerd. Overigens wordt op verzoek van de staten op onderdelen nadere informatie gegeven. Bijvoorbeeld ten aanzien van fietsbeleid.	In 2010 zal weer een totale beleidsevaluatie plaatsvinden ten behoeve van een eventuele actualisatie van het beleidsplan in 2011/2012. Dit betreft feitelijk een tussentijdse evaluatie, maar het is niet juist om te wachten tot 2020 en dan de effecten van het beleid vast te stellen.
	<i>Coalitieprogramma (valt niet specifiek in dit programma)</i>	-	In het jaarverslag wordt aangegeven hoe het met de verschillende onderdelen van het coalitieprogramma staat.	Via de bovenstaande evaluatie zullen ook de inspanningen die met behulp van het coalitieprogramma worden uitgevoerd 'gemeten' worden.

Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
8		Samenleving, cultuur en Sport		Mw. A.H. Raven BA
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Sport	<i>Uitvoeringsprogramma "Utrecht in beweging" 2008 – 2011</i>		Najaar 2010: Tussentijdse rapportage sportbeleid provincie Utrecht	
	<i>Tijdelijke regeling sportstimulering 2008 t/m 2011</i>			
Cultuur	<i>Cultuurnota 2009-2012</i>		2 ^e helft 2011: tussentijdse evaluatie, inclusief podiumkunsten in het kader van cultuurconvenanten 2009-2012	2012: in kader van opstellen nieuw beleidsplan ná 2012
	<i>Meerjarenprogramma vrede van Utrecht</i>	-	2 ^e helft 2011: Tussentijdse Evaluatie	Niet gepland
	<i>Beleidskader Utrechts Schatkamer</i>		2010: Tussentijdse Evaluatie	2 ^e helft 2011: in kader van opstellen nieuw beleidsplan ná 2011

*Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.*

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
9		Jeugd, onderwijs en zorg		Mw. M. Haak-Griffioen
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Wel thuis !	<i>Programma wel thuis!2 2008 - 2011</i>	<i>(Evaluatie Wel Thuis!1 2003 – 2007)</i>	Monitor Wel Thuis! 2 2008-2011 (jaarlijks) Voortgangsrapportage (jaarlijks)	2011: Evaluatie programma Wel Thuis! 2 (2008 – 2011)
Jeugdzorg	<i>Utrechtse Jeugd Centraal. Beleidskader Jeugdzorg 2009 -2011</i>	Geen	2010: Voortgangsrapportage / tussentijdse evaluatie (april) <i>Audit UJC</i>	<i>Evaluatie Wet op de jeugdzorg (2005) door het rijk (extern en eenmalig in 2009)</i> 2011: Ex post evaluatie (eenmalig, in verband met nieuw beleidskader 2012)
	<i>Uitvoeringsprogramma voor het komend jaar (jaarlijks, oktober)</i>	Geen	Rapportage wachtlijsten Jeugdzorg (jaarlijks, ieder kwartaal) Evaluaties/monitoren door externe partijen als Inspectie Jeugdzorg, JIJ cliëntenmeter etc. Jaarrapportage Jeugdzorg / in kaderbrief (jaarlijks, juni commissie WMC) <i>Prestatieafspraken Zorgaanbieders monitoren</i> <i>Rekenkameronderzoek wachtlijsten in de Jeugdzorg. Extern en eenmalig in 2009)</i> <i>Bestuurskrachtmeting</i>	
Zorg, welzijn en onderwijs	<i>Sociale agenda 2008 -2011</i>	<i>(Evaluatie Sociale Agenda 2004– 2007)</i>	Evaluatie Sociale agenda (jaarlijks, november)	Nog niet gepland

Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.

Programmanummer		Programma		Portefeuillehouder
10		Bestuur en middelen		Dhr R.C. Robbertsen, Dhr. J. Binnekamp Mw. Haak-Griffioen, Dhr Drs. W.M.de Jong, Mw. A.H. Raven BA
Beleidsveld	Beleidsplan	Ex ante evaluatie	Tussentijdse monitoring	Ex post evaluatiemoment
Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Europastrategie Provincie Utrecht 2008-2011</i>		Jaarlijkse via rapportage aan PS	2011 bij herziening van het beleidsplan en vaststelling nieuwe strategie tbv nieuw college
	<i>Strategie Utrecht 2040 Werkdocument 2009</i>	-	2010: Staat van Utrecht (tweejaarlijks)	
	Uitvoeringskader Strategie Utrecht 2040 (gepland zomer 2010)			

Cursief gedrukt is al afgerond,
Rechtgedrukt is gepland.